

La Biblioteca Pública d'avui: nous espais, nous bibliotecaris.

Paraules clau: ALFIN, bibliotecario/a, Llúcia Signes Mata, redefinició de la professió, Transformació d'espais

Text per a la taula redona celebrada a Altea, el 19 de maig de 2018 en el Punt de trobada COBDCV. Participants: Ana Valdés Menor (Villena) – Teresa Gomis Baixauli (Guadassuar) – Llúcia Signes Mata (Dénia)

A hores d'ara ningú pot ser alié a l'era digital, que s'ha implantat en la nostra vida i ens ha canviat la manera d'estudiar, de comprar, de conduir, de viatjar, de llegir, etc. La tecnologia ha propiciat una multiplicat de les opcions d'oci, però el que no s'ha multiplicat és el temps. El dia continua tenint 24 h que l'hem de repartir entre el temps de treball, el temps d'oci i el temps de dormir.

Vivim rodejats de pantalles i amb una cultura de la immediatesa total. Tenim una necessitat de qualsevol tipus i de seguida tenim un mòbil o un ordinador on buscar-la. Entre **Google** i **Amazon**, entre d'altres, les biblioteques ens trobem amb una competència brutal. Molta gent pensa que les biblioteques públiques ja no són tan necessàries com abans, perquè poden trobar la informació per Internet.

“Tot això obliga a plantejar-nos el paper de la Biblioteca i del bibliotecari, perquè està clar que les biblioteques hem perdut l'exclusiva de ser quasi l'únic proveïdor de contingut. Per aquest motiu ens hem de reinventar”.

LLúcia Signes

PAPER DEL BIBLIOTECARI

Abans de l'era digital, les biblioteques centraven el seu espai i els seus esforços en la formació d'una bona col·lecció per satisfer les necessitats de la comunitat a la qual serveix, però ara en el nou entorn, són les persones qui han de ser el centre de la missió de la biblioteca, aportant els espais i els mitjans necessaris que afavorisquen l'aprenentatge dels individus.

La incorporació dels recursos digitals a la biblioteca comporta necessàriament una transformació dels espais, les tasques i capacitats del bibliotecari i del mateix concepte de biblioteca.

Els bibliotecaris hem d'ampliar nostres habilitats en **2 sentits**:

1. Habilitats amb la gent (Pedagògiques)

2. Habilitats TICS: convertir-nos en formador, mentor, facilitador i ser com l'actiu més important del que disposa la Biblioteca

La biblioteca i el bibliotecari hem de ser àgils, creatius (perquè ja està tot inventat) i centrar-nos en l'usuari i les seues necessitats, i sobretot implicar-nos en l'aprenentatge. Els bibliotecaris hem de ser vistos com assessors de confiança, però la confiança sols creix quan construïm relacions amb els nostres usuaris. I la confiança es genera amb l'aprenentatge.

MÈTODE: ALFABETITZACIÓ INFORMACIONAL (ALFIN)

La globalització ens ha dut la "brecha digital", que té unes conseqüències socials que es poden traduir en un augment de la desigualtat i la fragilitat social. Les biblioteques hem d'estar ahí presents per mitigar aquestos riscos i aconseguir una equitat social i una igualtat d'oportunitats.

En aquest context, les biblioteques han d'intervindre en la formació dels usuaris tant en l'ús de les tecnologies d'informació de caràcter general com en l'ús dels dispositius i les diverses aplicacions de lectura perquè es produísca el màxim aprofitament de totes les

possibilitats que ofereixen la tecnologia. Un exemple és el servei eBiblio.

És fonamental la tasca alfabetitzadora mitjançant l'organització de les activitats demostratives de l'ús de dispositius, aplicacions i en coneixements bàsics per a la cerca d'informació.

El trinomi formació-dinamització-serveis ha de ser l'eix sobre el qual pivoten les accions de la biblioteca.

Els bibliotecaris ens hem convertit en mestres en l'ús dels serveis digitals i la tendència, cada vegada més, ha d'anar per ahí, en convertir-nos en centres de capacitació tecnològica on oferim formació gratuïta o a baix cost, a través de diferents mitjans: sessions presencials realitzades per nosaltres mateixos o aliant-nos amb altres serveis o organitzacions externes, videotutorials, díptics explicatius, cedint les nostres instal·lacions i mitjans per fer cursets, etc.

ESPAI BIBLIOTECARI

La tecnologia ens obliga a redefinir la missió i l'espai per mantenir-nos rellevants en el nou context digital. Necessitem unes biblioteques amb espais versàtils, polivalents, que a més a més d'oferir als usuaris una gran quantitat de materials físics de lectura, també proporcionen accés a internet, a dispositius digitals, suport a les persones en la cerca de feina (per exemple amb tallers d'elaboració de CV) i aplicacions mòbils per facilitar l'accés als recursos en línia; a més a més d'oferir oportunitats d'aprenentatge en contextos informals, com poden ser espais per a reunions i trobades pel públic en general.

La clau: centrar-nos en el que els mitjans digitals i internet fan possible i no en el que desfan. Digital i analògic s'uneixen perquè ambdós formats es reforcen mútuament per ser complementaris i no antagònics. Internet i els mitjans digitals estan permetent nous tipus de serveis i ens permet un espai virtual sempre obert accessible 24/7.

CONCLUSIONS

5 punts per salvar les biblioteques que durant els últims 10 anys ens hem vist sotmesos a considerables retallades:

- 1.** Demostrar el valor de la biblioteca als polítics, que són els qui aproven els nostres pressupostos.
- 2.** Centrar-nos en serveis personals i personalitzats, en la mesura del que ens resulte possible.
- 3.** Desenvolupar la nostra presència online (xarxes socials, blogs, apps, etc)
- 4.** Invertir en innovació, lideratge i en serveis basats en els resultats.
- 5.** Reciclar-nos permanentment en habilitats digitals.

Ens hem de preguntar, quina relació volem que tinguin els ciutadans amb la seua biblioteca?

Autor: Lúcia Signes Mata, Xarxa de Biblioteques Públiques de Dénia.

Diplomada en Biblioteconomia per la Universitat de València, Llicenciada en Documentació per la Universitat de Barcelona i Màster #CMUA en direcció de xarxes socials i màrqueting digital (UA). Va començar com arxivera, treballant de manera itinerant a la Mancomunitat Cultural de la Marina Alta, encara que també ha estat documentalista a una empresa privada. Des de 2003 és la cap de la Xarxa de Biblioteques Públiques de Dénia. Ha estat ponent en el Congrés d'Estudis de la Marina Alta i ha participat en grups de treball amb els centres educatius del municipi.